

Revistă lunară de cultură creștină

VESTITORUL

Editată de Episcopia Română Unită cu Roma, Greco-Catolică, Oradea

Oradea, 27 septembrie

Seria I, Anul XXIX, Nr. 3 (336), 2021

RESFINȚIREA BISERICII DIN HAIEU

Din sumar:

Declarație comună a președinților CCEE și CEC cu ocazia "Timpului Creației 2021" - pag. 2; Alocuțiunea Papei Francisc la Rugăciunea *Angelus* - pag. 3; Sfânta Euharistie - Particularitățile în Biserica Română Unită cu Roma - Intervenția Preasfințitului Virgil la Întâlnirea Episcopilor Orientali din Budapesta - pag. 4-7.

Declarație comună a președinților CCEE și CEC cu ocazia „Timpului Creației 2021”

O casă pentru toți? Reînnoind Oikos-ul lui Dumnezeu!

În deșert, în timp ce stătea la intrarea în cortul său în cea mai arzătoare oră a zilei, Abraham s-a dovedit a fi primitor și generos și, oferind puțină apă și o bucată de pâine, i s-a dezvăluit promisiunea lui Dumnezeu. Bătrânul, plin de credință, a înțeles că sărăcia spiritului constă în abandonarea oricărei prezumții de a pretinde găsirea de soluții pentru toate problemele, punându-și în schimb orice speranță în Dumnezeu, cu smerenie și răbdare.

Anul acesta, semnul biblic al cortului lui Abraham a fost ales pentru a reprezenta angajamentul nostru față de îngrijirea casei noastre comune, grija pentru creație, într-un spirit de primire și dialog.

Înțelepciunea acestui pasaj biblic luminează drumul și opera Bisericilor din Europa și reînnoiește angajamentul lor pentru protejarea creației. Prin rugăciune și acțiune, bisericile noastre își propun să reînnoiască Oikos-ul lui Dumnezeu – inspirat de tema celebrării Timpului Creației din acest an – astfel încât lumea să poată deveni o casă pentru toți copiii lui Dumnezeu, fără niciun fel de excludere.

Cuvântul grecesc Oikos transmite sensul de „acasă”, a tot ceea ce este domestic și familiar, tot ceea ce face obiectul îngrijirii cuiva, reprezentând un interes comun, dar și o responsabilitate comună. Prin urmare, reînnoirea Oikos-ului lui Dumnezeu, casa comună pe

care o împărtășim, este un concept care unește întreaga familie umană în căutarea dezvoltării sustenabile și durabile, într-o echitate comună.

Acest tip de dezvoltare necesită o relație mai bună cu Creatorul vieții noastre umane, al relației noastre cu ceilalți și cu natura. Spiritul primirii sincere și al dialogului dezinteresat, așa cum l-a arătat Abraham, devine pentru creștinii europeni o expresie a iubirii care se dăruiește, capabilă să genereze experiențe umane și spirituale care să recunoască faptul că locuim cu toții, împreună și fără excludere, în Oikos-ul lui Dumnezeu, acea casă comună pe care Dumnezeu ne-a încredințat-o cu responsabilitate comună.

Într-un adevărat spirit de primire și dialog, am dori să contribuim cu gândurile și rugăciunile noastre la câteva summit-uri importante viitoare organizate de Națiunile Unite la sfârșitul acestui an: Conferința privind biodiversitatea de la Kunming, China, precum și cea de-a 26-a ediție a Climate Change Conference of Partners (COP 26) din Glasgow, Marea Britanie. Majoritatea contribuțiilor oferite de bisericile din Europa ca aport față de comunitatea internațională își găsesc originea în inițiativele curajoase și bunele practici care animă viața cotidiană a comunităților noastre bisericești.

Cu un adevărat sentiment de apartenență la Biserica lui Cristos, ne străduim să fim constructori generoși ai unei civilizații care apreciază și prețuiește tot ceea ce este uman și știe să dea o valoare corectă la ceea ce este darul lui Dumnezeu în viața oamenilor.

În fața întrebării: „O casă pentru toți?” răspunsul nostru trebuie să fie completat cu bunăvoință și angajament concret față de reînnoirea Oikos-ului lui Dumnezeu în fiecare zi. Dacă știm să practicăm dreptatea și să proclamăm adevărul din inimile noastre și nu facem rău aproapelui nostru, atunci vom fi demni să „locuim în cortul său” (Ps 15, 1), iar „Oikos”-ul lui va fi cu adevărat o casă pentru toți.

Invităm pe toți creștinii din bisericile din Europa, parohii, comunități bisericești și pe orice persoană de bunăvoință să țină cont de Timpul Creației și să-l sărbătorească de la 1 septembrie până la 4 octombrie, într-un spirit ecumenic, uniți în rugăciune și acțiune. Mai mult, invităm pe toată lumea să se roage pentru evenimentele internaționale majore din această toamnă – Summitul ONU privind biodiversitate și COP 26 – astfel încât aceste evenimente să poată lua măsurile necesare pe care le necesită urgența climatică.

Rev. Christian Krieger, Președinte CEC
Cardinalul Angelo Bagnasco, Președintele CCEE

www.arch.ro

VESTITORUL

P.S.S. Virgil Bercea: Președinte

Redacția și administrația:

Pr. Olimpiu Todorean: redactor coordonator

Ioan F. Pop: secretar de redacție

Colaboratori:

Otilia Bălaș, Mihaela Caba, Ioan Dărăbăneanu, Alin Crețu, Eugen Ivuț.

Adresa:

410210 - Oradea, str. Ep. Mihai Pavel, 4;
 Tel: 0259.436.492; Fax: 0259.430.509;
 E-mail: olimpiu35@yahoo.it; Tel: 0722.450.013

Abonamente: Claudiu Boda

Str. Corneliu Coposu nr. 13, Bl. X9, Ap. 8
 410445 - Oradea; Tel: 0744.958.932

Difuzare: Claudiu Boda

Str. Corneliu Coposu nr. 13, Bl. X9, Ap. 8
 410445 - Oradea; Tel: 0744.958.932

I.S.S.N. 1454 - 8526

Alocuțiunea Papei Francisc la Rugăciunea *Angelus*

Cum stau cu ascultarea?

05.09.2021

Iubiți frați și surori, bună ziua!

Evangelia liturgiei de astăzi îl prezintă pe Isus care face vindecarea unei persoane surdomute. În relatare impresionează modul cu care Domnul face acest semn minunat. Și îl face astfel: ia deoparte pe surdomut, îi pune degetele în urechi și cu salivă îi atinge limba, apoi privește spre cer, suspină și spune: „Effata”, adică „Deschide-te!” (cf. Mc 7,33-34). La alte vindecări, pentru infirmități la fel de grave, precum paralizia sau lepra, Isus nu face atâtea gesturi. De ce face acum toate acestea, cu toate că i-au cerut numai să își impună mâna peste bolnav (cf. v. 32)? De ce face aceste gesturi? Poate pentru că starea acelei persoane are o valență simbolică deosebită. A fi surdomuți este o boală, dar este și un simbol. Și acest simbol are ceva să ne spună nouă, tuturor. Despre ce lucru este vorba? Este vorba despre surzenie. Acel om nu reușea să vorbească pentru că nu putea să audă. De fapt, Isus, pentru a vindeca motivul bolii sale, înainte de toate îi pune degetele în urechi, după aceea la gură, dar mai întâi în urechi.

Toți avem urechile, dar de atâtea ori nu reușim să ascultăm. De ce? Frați și surori, există de fapt o surzenie interioară, pe care astăzi putem să îi cerem lui Isus să o atingă și să o vindece. Și acea surzenie interioară este mai rea decât cea fizică, pentru că este surzenia inimii. Cuprinși de grabă, de mii de lucruri de spus și de făcut, nu găsim timpul pentru a ne opri ca să-l ascultăm pe cel care ne vorbește. Riscăm să devenim impermeabili la toate și să nu dăm spațiu celui care are nevoie de ascultare: mă gândesc la copii, la tineri, la bătrâni, la mulți care nu au atâta nevoie de cuvinte și de predici, ci de ascultare. Să ne întrebăm: Cum stau cu ascultarea? Mă las atins de viața oamenilor, știu să dedic timp celui care este lângă mine pentru a asculta?

Aceasta este pentru noi toți, dar în mod special pentru preoți. Preotul trebuie să îi asculte pe oameni, să nu se grăbească, să asculte..., și să vadă cum poate ajuta, dar după ce a auzit. Și noi toți: mai întâi să ascultăm, după aceea să răspundem. Să ne gândim la viața în familie: de câte ori se vorbește fără a asculta mai întâi, repetând propriile refrene mereu egale! Incapabili de ascultare, spunem mereu lucrurile obișnuite, sau nu lăsăm ca

altul să termine de vorbit, de a se exprima, și noi îl întrerupem. Adesea renașterea unui dialog nu trece de la cuvinte, ci de la tăcere, de la neimputare proprie, de la reîncepe cu răbdare să-l ascultăm pe celălalt, să ascultăm trudele sale, ceea ce poartă înăuntru. Vindecarea inimii începe de la ascultare. A asculta. Și aceasta vindecă inima. „Dar, părinte, există oameni plictisitori care spun mereu aceleași lucruri...” Ascultă-i. Și după aceea, când vor termina de vorbit, spune cuvântul tău, dar ascultă tot.

Și același lucru este valabil cu Domnul. Facem bine să îl inundăm cu cereri, dar am face mai bine să stăm înaintea de toate în ascultarea Sa. Isus ne cere. În Evanghelie, când îl întreabă care este prima poruncă, răspunde: „Ascultă, Israel”. Apoi adaugă prima porunci: „Să îl iubești pe Domnul Dumnezeul tău din toată inima [...] și pe aproapele ca pe tine însuși” (Mc 12,28-31). Dar înainte de toate: „Ascultă, Israel”. Ascultă, tu. Ne amintim să stăm în ascultarea Domnului? Suntem creștini, dar eventual, printre miile de cuvinte pe care le auzim în fiecare zi, nu găsim câteva secunde pentru a face să răsună în noi puține cuvinte ale Evangheliei. Isus este cuvântul: dacă nu ne oprim ca să îl ascultăm, trece mai departe. Dacă noi nu ne oprim pentru a-l asculta pe Isus, trece mai departe. Sfântul Augustin spunea: „Mi-e frică de Domnul când trece”. Și frica era de a-l lăsa să treacă fără a-l asculta. Dar dacă dedicăm timp evangheliei, vom găsi un secret pentru sănătatea noastră spirituală. Iată medicamentul: în fiecare zi un pic de tăcere și de ascultare, câteva cuvinte inutile mai puțin și câteva Cuvinte ale lui Dumnezeu mai mult. Mereu cu evanghelia în buzunar, care ajută mult. Să simțim adresat nouă astăzi, ca în ziua Botezului, acel cuvânt al lui Isus: „Effata, deschide-te”! Deschide-ți urechile. Isuse, doresc să mă deschid la cuvântul tău; Isuse, deschide-mă la ascultarea ta; Isuse, vindecă inima mea de închidere, vindecă inima mea de grabă, vindecă inima mea de nerăbdare.

Fecioara Maria, deschisă la ascultarea cuvântului, care s-a făcut trup în ea, să ne ajute în fiecare zi să îl ascultăm pe Fiul său în evanghelie și pe frații noștri și surorile noastre cu inimă docilă, cu inimă răbdătoare și cu inimă atentă.

Sfânta Euharistie – Particularități în Biserica Română Unită cu Roma –

Intervenția Preasfințitului Virgil la Întâlnirea Episcopilor Orientali din Budapesta

Prafericirile Voastre, Eminența Voastră, Înalt Preasfințiile Voastre, Preasfințiile Voastre, Doresc să vă transmit un salut din partea Prafericirii Sale, Prafericitul Părinte Lucian Cardinal Mureșan, tuturor Domniilor Voastre.

Papa Ioan Paul al II-lea, în 17 aprilie 2003, prin „Scrisoarea Enciclică Ecclesia de Eucharistia,” relua principalele teme pe care teologia o acordă Misterului euharistic încă din timpul Conciliului din Trento, dezvoltate de Papa Leon XIII (Enciclica *Mirae Caritatis* – 28 mai 1902), Papa Pius XII (Enciclica *Mediator Dei* – 20 noiembrie 1947) sau de către Papa Paul al VI-lea (Enciclica *Mysterium Fidei* – 3 septembrie 1965), continuând ideile expuse în Scrisoarea Apostolică *Dominicae Cenae* din 24 februarie 1980 : „Biserica trăiește Euharistia, Biserica se naște din Euharistie, celebrează Euharistia și este edificată de Euharistie.”

Trăirea credinței este rodul răspunsului pe care fiecare credincios în parte, într-o simfonie, împreună cu comunitatea creștină locală, fructifică harul lui Dumnezeu și Cuvântul Domnului care se revelează într-un ambient geo-cultural concret. În Răsăritul creștin trăirea credinței este strâns legată de calendarul activităților agrare, de ritmul sărbătorilor, a evenimentelor sociale legate de nașterea unui om – Botez, de formarea unei familii – Cununia, de rugăciunile la vreme de secetă, de cataclisme naturale, de epidemii (molimă), războaie, până la conducerea pe ultimul drum a unui membru al comunității – înmormântarea și cultul strămoșilor. Biserica din centrul comunității tradiționale, cu icoanele, cântările liturgice, rugăciunile, regulile, calendarul și reperele morale care normează viața unui popor devine cel mai important element antropologic care exprimă unitatea în diversitate, devenind expresia unei Biserici locale ca fidelitate a creștinilor față de practicile de rit, păstrarea neștirbită a patrimoniului liturgic, spiritual și disciplinar propriu, devenite „legea strămoșească”.

Biserica română aparține marii tradiții constantinopolitane, făcând parte din familia Bisericilor de rit greco-bizantin. Peste esența comună ritului constantinopolitan, de-a lungul timpului s-au adăugat elementele specifice impuse de limba liturgică română, de practicile particulare și sensibilitatea spirituală autohtonă, elemente care conduc în cele din urmă la formarea ritului bizantin-român.

Propun, în continuare, prezentarea particularităților istorice și sublinierea practicilor Bisericii Române referitoare la celebrarea euharistică, la adaptările disciplinare, precum și experiența recentă a Bisericii în timpul restricțiilor sanitare impuse de pandemia de Covid-19.

1) „Locul teologic” al prezenței euharistice este Sfânta Liturghie. O primă caracteristică a Bisericii Române Unite este folosirea limbii române ca limbă de cult încă de la semnarea Actului de Unire. Limba de cult folosită în Biserica Română până în secolul al XVIII-lea a fost, cu mici excepții, limba slavonă bisericească (церковнословянська), circulând ediții ale Liturghierului de la Cetejine (Serbia), urmate de ediția lui Macarie (Târgoviște 1508, a doua ediție Brașov, 1588, a treia la Dealul, 1646). Spre sfârșitul secolului XVII în Transilvania se răspândește ideea folosirii limbii naționale ca limbă de cult, lucru cerut explicit de primul ierarh român-unit, Atanasie Anghel, care decreta că „popii să facă cât vor putea slujba în românește.”

Traducerea completă a Liturghiilor într-o limbă română coerentă este realizată de Mitropolitul Antim Ivireanul, ediția din anul 1713 devenind lucrarea de referință de la care pornesc ulterior toate edițiile românești, atât ortodoxe cât și greco-catolice, corectate și actualizate, până la cele două forme aflate în uz astăzi în Bisericile române surori. Sunt prezente și anumite particularități ale ritului român față de ritul greco-bizantin sau față de ritul bizantin-slav, de exemplu introducerea recitării de trei ori a troparului invocării Spiritului Sfânt de la *Ora a III-a*, care separă rugăciunea epiclezei de invocarea concretă a intervenției epicletice, practică specifică ritului greco-bizantin-român. Grijă pentru păstrarea disciplinei liturgice tradiționale dar și pentru editarea liturghierelor într-o limbă liturgică conformă evoluției limbii vii, vorbite, se observă în edițiile tipărite la Blaj în 1756, 1775, 1807, 1870 (introducerea grafiei latine și a schimbărilor Duh-Spirit, miluiește-îndură-te, etc.), 1905, 1931. După ieșirea din catacombe, după 1989, s-au tipărit Liturghierul editat la Roma-Blaj, 1996, și ultima ediție, Blaj, 2014, care realizează reșezarea sănătoasă a limbajului liturgic românesc pe bazele expresiilor teologice tradiționale și corectarea anumitor termeni conform semnificației edițiilor originale grecești și slavone.

2) În ceea ce privește împărtășirea credincioșilor, la începutul sec. XX ierarhia unită a promovat o pastorație care a pus pe primul loc Sfânta Euharistie, introducându-se cuminecarea frecventă, celebrarea Sfinței Liturghii peste săptămână în perioada Postului Mare (cu lecționarul specific acestei perioade – evangheliile și cartea Apocalipsei – aprobat de Congregația pentru Bisericile Orientale, în uz în bisericile greco-catolice) și cultul Preasfintei Euharistii prin rugăciunile de adorație și binecuvântarea euharistică, la ora actuală practici indispensabile în pietatea poporului creștin.

(continuare în pag. 5)

(urmare din pag. 4)

3) În ceea ce privește cele trei sacramente ale inițierii creștine, Botezul, Mirul și Sfânta Împărtășanie, la ora actuală se tinde să se dea împreună, precum în vechime. Datorită faptului că există o obișnuință de a se pregăti copiii pentru prima Împărtășanie, mai ales în orașele mai mari, cu mai mulți copii, sau la școlile catolice, se trece încet la Prima Mărturisire și Împărtășirea solemnă.

4) Tot ca o trecere spre situația actuală, încă din perioada Imperiului Habsburgic, Biserica Română Unită a jucat un rol de avangardă în emanciparea poporului și în promovarea măsurilor de igienă și sanitare necesare. În plină perioadă de epidemii de holeră și mortalitate infantilă generată de variolă, un rol de avangardă l-a avut episcopul greco-catolic de Oradea, Samuil Vulcan (1758-1839), care pune în aplicare o medicină pastorală: episcopul emite câteva circulare prin care face recomandări de păstrare a igienei personale, dă indicații privind îngrijirea bolnavilor și convalescenților, recomandă aerisirea locuințelor, „deoarece se știe că bolile contagioase se răspândesc mai ales datorită lipsei de igienă”. Vaccinarea antivariolică a început pe teritoriul Eparhiei greco-catolice de Oradea în 1817; în anul 1827 Samuil Vulcan, dând mai multe scrisori pastorale prin care îi instruiește pe preoți să educe poporul și să susțină adevărate campanii de vaccinare a copiilor mici, dă circulare în conformitate cu cunoștințele medicale ale timpului care privesc profilaxia și tratamentul simptomatic al holerei. Tot din motive de igienă, este perioada în care în Biserica Română Unită se renunță la folosirea linguriței, fiind o hotărâre care a devenit o cutumă preluată și păstrată până astăzi: la pregătirea Sfințelor Daruri, prescura se taie în forma unor părticele lungi care la Împărtășanie sunt luate cu mâna și înmuiate de către preot în Sfântul Sînge și administrate fără ca să se atingă gura credinciosului, evitându-se orice atingere directă, de unde și evitarea unei eventuale contaminări de la o persoană bolnavă la una sănătoasă. În timpul pandemiei de Covid-19 au fost campanii în presă îndreptate împotriva Bisericii Ortodoxe Române și a practicii împărtășirii credincioșilor cu lingurița, situație inexistentă în cazul Bisericii noastre

încă din sec. XIX.

5) În timpul restricțiilor sanitare impuse în anul 2020, în afara asigurării pastorației în condiții speciale, mai ales a asistenței bolnavilor și celebrarea slujbelor de înmormântare în condiții speciale, un rol important l-a avut celebrarea zilnică pe altarele bisericilor noastre a Sfintei Liturghii și transmiterea online pe diferite căi: canalul youtube al Eparhiei de Oradea, transmisiile *Radio Maria* sau TV, transmisiile pe *Facebook* din parohii mai mici pentru proprii credincioși. Conciliul Vatican II, prin *Inter mirifica* trasa liniile directoare ale folosirii mass media, iar noutatea Mileniului III constă în faptul că omul a intrat într-o nouă epocă, marcată de „revoluția numerică” și de internet. De altminteri, această trăire spirituală, în Biserica noastră, a fost o practică bine cunoscută în timpul comunismului și al persecuției Bisericii în România, când se asculta Sfânta Liturghie la Radio Vatican și Radio Europa Liberă, iar în jurul radioului se adunau, în mod clandestin, credincioșii pentru a se ruga.

În cazul „comuniunii online” ceea ce contează este „comuniunea spirituală” care implică „o comuniune ca efort pentru a actualiza în mod personal uniunea în credință și iubire cu Domnul în Spiritul său. Comuniunea spirituală conferă în mod real fructul și bunurile sacramentului.” [1] Karl Rahner explică faptul că: „comuniunea spirituală nu este un simplu substitut «ca și cum» al comuniunii sacramentale. Dinpotrivă, produce, în Spirit, o comuniune, reală și în mod supranatural rodnică, cu persoana lui Isus; o comuniune a cărei contact cu trupul lui Cristos, când este primit ca hrană în comuniunea sacramentală, nu este decât semnul sensibil, nu este decât un mijloc sacramental în totalitate orânduit în serviciul acestei comuniuni cu Cristos în Spirit.” [2] Momentul culminant al participării *online* la o celebrare liturgică rămâne „împărtășania spirituală”. Aceasta devine: „un demers al credinței personale și a iubirii ordonate spre comuniunea spirituală. Este o adeziune conștientă a acestei uniuni spirituale cu Cristos care aduce harul sfinților al Spiritului Sfânt; accepta-

(continuare în pag. 6)

Întâlnirea Episcopilor Orientali Catolici din Europa Budapesta, 4-8 septembrie 2021

Între 4 și 8 septembrie 2021 s-a desfășurat la Budapesta, simultan cu cel de-al 52-lea Congres Euharistic Internațional, Întâlnirea anuală a episcopilor orientali catolici din Europa, inițiată în sânul Consiliului Conferințelor Episcopale din Europa, și care în acest an, după amânarea obligatorie de anul trecut, din cauza crizei Covid-19, și-a reluat activitatea. Tema de reflecție propusă a fost: „Sinodalitate și Comuniune”, în jurul căreia s-au desfășurat diferitele conferințe, reflecții și dezbateri între episcopii orientali catolici prezenți. Au fost prezente Biserici catolice orientale din Ucraina, Polonia, Republica Cehă, Slovacia, Bulgaria, Croația, Grecia, Italia meridională, România, Belarus, Armenia, precum și reprezentanți ai Bisericii Melchite din Antiohia – a fost prezent Patriarhul melchit Youssef Absi – și ai Bisericii Siro-Catolică, din diaspora sa europeană.

Episcopii prezenți, proveniți din diferite și diversificate realități, fie în timpul conferințelor din aulă, fie în colocviile informale și în diferitele întâlniri din aceste zile, au putut împărtăși problemele și speranțele, dificultățile și poate chiar contradicțiile care, în trăirea credinței de zi cu zi din propriile țări de proveniență, încearcă să le înfrunte ca păstori ai Bisericilor și să le trăiască în vestirea evangheliei.

În afara temei oficiale a întâlnirii, „Sinodalitate și Comuniune”, care a marcat desfășurarea diverselor

conferințe din aulă, o altă temă prezentă în diferitele intervenții și în momentele de împărtășire mai informale și mai amicale, a fost experiența, trecută și din păcate încă prezentă, a crizei pandemice și consecințele pe care aceasta le-a lăsat în viața pastorală concretă a Bisericilor particulare.

Deschiderea Întâlnirii a avut loc duminică 5 septembrie, cu salutul de primire al Mitropolitului greco-catolic maghiar Fülöp Koscis, al Nunțiului Apostolic în Ungaria, Arhiepiscopul Michael August Blume și al Cardinalului Arhiepiscop de Esztergom-Budapesta, Peter Erdő. Cardinalul Angelo Bagnasco, arhiepiscopul emerit de Genova și președinte CCEE, a susținut conferința inaugurală prezentând tema „Euharistie și Comuniune”. În intervenția sa, cardinalul Bagnasco a dezvoltat această temă în șase puncte care stabilesc biblic, teologic și ecleziologic legătura strânsă dintre Euharistie și Comuniune. Eminența Sa a scos în evidență contrastul, deja prezent în ambientul biblic și care se poate perpetua până în zilele noastre, dintre păcatul care desparte și iubirea care unește. De asemenea, a evidențiat centralitatea lui Cristos ca legătură unică și fundamentală în comuniunea dintre creștini și dintre oameni. A privi lumea cu ochii lui Cristos.

Conferințele cu caracter științific au fost

(continuare în pag. 7)

Sfânta Euharistie...

(urmare din pag. 5)

rea reînnoirii în adâncul inimii, a unei astfel de uniuni, este ceea ce mărește și aprofundează o densitate ontologică.” [3] Este o participare iconică. Transmiterea Sfintelor Liturghii „în direct” au fost „interfața” care a permis, în sensul spiritualității iconice, „trăirea” comuniunii, transformând credincioșii care au participat fiecare în parte, izolat, împreună cu preoții celebranți, într-o „comunitate” reală în sens metafizic. Nu este practica comunitară ordinară, însă a protejat absența posibilității participării comunitare. Această experiență a purificat și a spiritualizat gestul participării la celebrările liturgice din biserică.

Un studiu în ambientul urban și rural făcut în Eparhia de Oradea Mare, imediat după reluarea participării Sfintelor Liturghii cu public, demonstrează utilitatea măsurilor luate în această perioadă, precum și „plasticitatea corpului eclezial” care s-a adaptat și a participat la celebrări, mai ales la Sărbătoarea Pascală. Începând cu data de 14 martie 2020, sâmbăta pomenirilor răposaților, numărul accesărilor a urcat la 393, pe 15 martie (*Duminica a Doua din Postul Mare*) 1833 de accesări (cu 1563 de accesări mai mult decât în duminica precedentă). Vârfurile de audiență corespund Duminici-

lor și zilelor de sărbătoare: *Duminica a treia din Postul Mare* (22.03.2020) un număr de 2.232 de accesări, pe 25 martie, *Bunavestire* (1.833 accesări), *Duminica a patra din Postul Mare* (29.03.2020) cu 1.892 de accesări, *Duminica a cincea* (05.04.2020) cu 2.105 accesări, iar pe 12.04.2020, de *Florii*, un număr de 2.788 de accesări. *Săptămâna Mare*: Luni 1.229 de accesări, marți 1.130 accesări, miercuri 1.668 de accesări. *Joia Mare* (16.04.2020), cu Sfânta Liturghie de dimineață și *Denia celor 12 Evanghelii*, seara, este marcată de un număr de 4.145 de accesări *online*, fiind una dintre cele mai importante zi pentru pietatea populară în ritul bizantin. *Vinerea Mare, cu Prohodul Domnului*, un număr de 3.740 de accesări *online*, *Utrenia Pascală* și *Sfânta Liturghie de Paști* (19.04.2020) avem punctul maxim de 5.404, respectiv 2.588 de accesări, acestea fiind transmise și de către TV *Maria*. După revenirea la normalitate, numărul accesărilor s-a reîntors la audiența normală, ceea ce arată că rămâne un mijloc folosit numai de către bolnavii care nu se pot deplasa la biserică.

[1] cf. Karl Rahner, *L'Eucharistie et les hommes d'aujourd'hui*, Maison MAME, 1966, p. 160; [2] *ibidem*, p. 161; [3] *ibidem*

(urmare din pag. 6)

susținute de Părintele Roberto Repole, care a vorbit despre „Adunarea euharistică și adunarea sinodală: acțiunea comună a Spiritului Sfânt”. Oratorul și-a prezentat intervenția pornind de la cele două părți: Euharistia ca și lex orandi, și deci Biserica ca și casă, ca edificiu dar, mai ales, ca și trupul lui Cristos, iar mai apoi, a scos în evidență rolul adunării liturgice; Eclezologia euharistică, care se naște din darul Spiritului Sfânt; Rolul sacramental al adunării liturgice.

În ceea ce a urmat, Profesorul Stefano Parenti a prezentat tema: „Comuniunea în Spirit în anaforele Sfântului Vasile cel Mare și a lui Ioan Gură de Aur: texte, teologie și practică”. Profesorul a introdus rolul prezenței pneumatologice în special în epicleza celor două anafore, scoțând în evidență rolul Spiritului Sfânt în sfințirea credincioșilor și a darurilor prezentate. O întreagă dimineață a fost dedicată apoi prezentării diferitelor Biserici sui juris, în special cu scopul de a împărtăși cum fiecare dintre acestea a trăit și trăiește încă criza provocată de pandemie, evidențiind toate problemele, în special cele pastorale, pe care lunile de izolare le-au provocat în diferitele realități parohiale ale fiecărei Biserici Orientale Catolice. În finalul intervențiilor din aulă, a venit cea propusă de Preafericirea Sa Sviatoslav Schevchuk, arhiepiscopul major al Bisericii Greco-Catolice din Ucraina, care, în intervenția sa a dezvoltat tema „Aspectele practice ale sinodalității”. Părintele și capul Bisericii Greco-Catolice din Ucraina a scos în evidență câteva aspecte practice ale activității sinodale în sânul Bisericii Ucrainene, dispersată în toată lumea. După lex orandi propusă anterior, a fost pusă în evidență lex agendi ca și expresie practică și concretă a sinodalității.

Zilele au fost pline, în special după-masa, și de vizite și participări la activitățile religioase și culturale asociate Congresului Euharistic Internațional, desfășurat tot în aceste zile la Budapesta. O frumoasă expoziție despre Biserica Greco-Catolică din Ungaria, prin intermediul icoanelor și obiectelor de cult, a arătat bogăția artistică, iconografică și teologică a unei peri-

oade cuprinsă între secolele XVI și XXI. Apoi, remarcabil prin calitate și execuție, a fost concertul Corului Sfântul Efrem, care în mai mult de cincisprezece limbi a interpretat cântece legate de tradițiile liturgice ale diferitelor țări din întreaga lume. La sfârșitul concertului, participanții s-au întâlnit pentru un salut cu Președintele Republicii Ungaria, Domnul János Áder și cu Primul Ministru Viktor Orban, prezenți la concert.

Sărbătoarea Nașterii Maicii Domnului, care a concluzionat întâlnirea, a fost celebrată prin vecernia din biserica greco-catolică din Gödöllő, în seara zilei de 7 septembrie, și în ziua următoare prin celebrarea utreniei în biserica parohială din Piața Trandafirilor și apoi a Sfintei Liturghii bizantine prezidată de către Patriarhul Youssef Absi, în Catedrala Mitropolitană Sfântul Ștefan din Budapesta.

Întâlnirea episcopilor orientali catolici din Europa, în acest încă tulbure an 2021, a scos în evidență pe de o parte dificultățile, suferințele și problemele provocate de pandemia de Covid-19, și pe de altă parte speranța, dorința și voința de a reveni la o viață nouă ale Bisericilor Orientale Catolice europene, o viață nouă care va fi, și deja este, un dar al Domnului care iubește și protejează Biserica Sa, El care este întotdeauna pentru noi toți doctorul sufletelor și al trupurilor noastre, așa cum ne rugăm în Sfânta Liturghie.

S-a decis și locul întâlnirii prevăzute pentru anul următor 2022. A fost propusă Armenia, data urmând să fie stabilită ulterior, undeva în septembrie 2022. Ca și temă pentru această întâlnire se înclină spre o reflecție asupra familiei în momentul mondial actual.

Prezența Spiritului Sfânt, invocată în epicleza Sfintei Liturghii, în contextul Congresului Euharistic Internațional, a fost trăită în aceste zile ca și izvor de comuniune cu Domnul și între păstorii Bisericilor Catolice Orientale, pentru a fi și noi, episcopi și părinți ai Bisericilor noastre, izvor de comuniune și de vestire a Evangheliei.

Traducere din italiană **Florin BODE**
www.egco.ro

Părintele Constantin Selegean a trecut la Domnul

Părintele Dumitru Constantin Selegen s-a născut la data de 16.11.1953 în localitatea Oradea, din părinții Ioan și Floare. Studiile primare le-a făcut la Școala Generală nr 6 Cantemir. A urmat apoi studiile liceale la Seminarul Teologic din Cluj (întrerupte din cauze materiale), apoi la Liceul Emanuil Gojdu și Liceul Solidaritatea din Oradea. A urmat studiile universitare cu profil industrie ușoară la Oradea, apoi a urmat studiile Teologice din Cluj și Oradea. A lucrat la fabrica de încălțăminte "Arta Oradea".

S-a căsătorit cu Maria Selegean, cu care va avea 2 copii: Lavinius născut în anul 1985 și Claudiu născut în anul 1986.

A fost din copilărie un om al bisericii, tatăl său fiind paraclisier la parohia "Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril" din Oradea, pe care îl ajuta duminică de duminică.

A fost hirotonit la data de 16 noiembrie 1990 de PS Vasile Hossu, de pie memorie, episcopul Greco-Catolic de Oradea.

A activat în parohiile Galoșpetreu, Chioag, Sarcău, Nădar, Ceica, Sanctuarul Franciscan "Maica Domnului" din Oradea, Borș, Sânmartin iar în ultimii ani,

atât timp cât sănătatea i-a permis, a slujit la Catedrala "Sfântul Nicolae" din Oradea. A construit biserica și casa parohială din Sânmartin.

Părintele Constantin Selegean a trecut la Domnul, marți, 24 august 2021.

În veci pomenirea lui!

Vizita profesorilor din Nyiregyháza în Eparhia de Oradea

Episcopia greco-catolică de Oradea s-a bucurat miercuri, 25 august, a.c., de vizita unui grup de pelerini din Eparhia greco-catolică din Nyiregyháza, în frunte cu Preasfinția Sa Abel Szoksa.

După vizita la Episcopia romano-catolică de Oradea, Preasfințitul Virgil Bercea, episcopul greco-catolic de Oradea, i-a întâmpinat în curtea episcopiei și i-a invitat în Catedrala Sfântul Nicolae, vorbindu-le despre istoria bisericii noastre, despre episcopii noștri martiri și despre importanța Bisericii greco-catolice pentru țara noastră.

Doamna director al Liceului greco-catolic Iuliu

Maniu, Antonia Nica, i-a însoțit într-un periplu prin incinta liceului, explicându-le activitatea și menirea liceului nostru. Toți cei aproximativ patruzeci de pelerini fiind profesori sau angajați ai școlilor din Nyiregyháza, s-au arătat interesați și s-au bucurat că pot face acest schimb de experiență cu școlile din România.

Mulțumindu-le pentru vizita și prietenia lor, manifestată cu atâtea alte ocazii, Preasfințitul Virgil i-a rugat să transmită salutul său Preasfințitului Fülöp Kocsis, arhiepiscop-mitropolit de Hajdúdorog și întâistătătorul Bisericii greco-catolice din Ungaria.

Biroul de Presă

Congresul Euharistic Internațional

Deschis pe 5 septembrie, **Congresul Euharistic Internațional** s-a încheiat duminică, 12 septembrie, cu Liturgia celebrată de Papa Francisc în Piața Eroilor din Budapesta. Pontiful a sosit în Ungaria cu câteva ore înainte, având câteva întâlniri ce au precedat impresionanta celebrare liturgică, cu circa 100.000 de persoane. În contextul evenimentului, a făcut un apel la practica Adorației euharistice. „Să dedicăm timp Adorației”, a spus Sfântul Părinte. „Este un mod de rugăciune care se uită prea des. Să dedicăm timp Adorației. Să îl lăsăm pe Isus – Pâine vie să vindece închiderile noastre și să ne deschidă la împărtășire, să ne vindece de sclavia paralizantă a apărării imaginii noastre, să ne inspire să îl urmăm acolo unde vrea El să ne conducă, nu acolo unde vreau eu.”

Predica sa a urmat lectura evanghelică a zilei, Marcu 8,27-35, cu dialogul lui Isus cu discipolii Săi, când i-a întrebat: „Cine spunei voi că sunt Eu?” Din acest pasaj a extras „trei treceri” pentru reînnoirea stării de discipol: „anunțul lui Isus, discernământul cu Isus, drumul în urma lui Isus”. Și a pornit de la anunțul lui Isus, cu referire concretă la faptul că va pătimi. A explicat de ce după mărturia glorioasă a lui Petru („Tu ești Cristosul”), Isus le-a cerut să păstreze tăcerea: „A spune că Isus este Cristosul, Mesia, este exact dar incomplet. Există mereu riscul de a vesti un mesianism fals, conform oamenilor și nu conform lui Dumnezeu. De aceea, începând din acel moment, Isus începe să reveleze identitatea Sa, cea pascală, cea pe care o găsim în Euharistie. Explică faptul că misiunea sa va culmina, e adevărat, în gloria învierii, dar trecând prin umilirea crucii.”

Trecând la discernământul cu Isus, a evocat reacția „tipic umană” a lui Petru: „când se profilează crucea, perspectiva durerii, omul se răzvrățește. [...]”

Crucea nu este la modă niciodată. Iubiți frați și surori, crucea nu este la modă niciodată: astăzi ca și în trecut. Dar vindecă înăuntru.” Pontiful a subliniat că și noi îl imităm uneori pe Petru: „*il punem pe Domnul 'deoparte', il punem într-un colț al inimii, continuând să ne considerăm religioși și cumsecade și să mergem înainte pe drumul nostru fără a ne lăsa cucerii de logica lui Isus*”. Și a exclamat: „*Cât de distant este Cel care domnește în tăcere pe cruce de dumnezeul fals pe care am vrea să domnească prin forță și să îi reducă la tăcere pe dușmanii noștri! Cât de diferit este Cristos, care se propune numai cu iubire, de acei mesia puternici și învingători adulați de lume!*”

În fine, a vorbit despre a merge în urma lui Isus. „*Drumul creștin nu este o urmărire a succesului, ci începe cu un pas înapoi – amintiți-vă aceasta: drumul creștin începe cu un pas înapoi -, cu o decentrare eliberatoare, cu ieșirea din centrul vieții. [...] Ce înseamnă a merge în urma lui Isus? Înseamnă a merge înainte în viață cu aceeași încredere, aceea de a fi copii iubiți ai lui Dumnezeu. [...] A merge în urma lui Isus înseamnă a îndrepta pașii noștri în fiecare zi în întâmpinarea fratelui. Acolo ne stimulează Euharistia: să ne simțim un singur Trup, să ne frângem pentru alții.*”

Papa a încheiat cu următorul îndemn: „*Iubiți frați și surori, să lăsăm ca întâlnirea cu Isus în Euharistie să ne transforme, așa cum i-a transformat pe sfinții mari și curajoși pe care îi cinstiți. Asemenea lor, să nu ne mulțumim cu puțin; să nu ne resemnăm cu o credință care trăiește din rituri și din repetări, să ne deschidem la noutatea scandaluoasă a Dumnezeului răstignit și înviat, Pâine frântă pentru a da viață lumii. Vom fi în bucurie; și vom duce bucurie.*”

www.catholica.ro

Pr. Cristian SABĂU

Cum „arată” Isus și Fecioara Maria?

Ori despre posibilitatea de schimbare a aspectului trupurilor glorificate

Pagina celebră a Evangheliei după Luca ne relatează despre ucenicii din Emaus, cu care Isus a parcurs o bună bucată de drum fără ca ei să-l recunoască (Lc 24,13-53). Dar ne întrebăm: cum e posibil că n-au realizat că era El, că doar trecuseră abia trei sau patru zile de când nu l-au mai văzut, iar un chip important nu se uită așa, peste noapte? În plus ni se menționează că vorbeau chiar despre El... Însă și-au dat seama de identitatea Lui doar când le-a frânt pâinea, căci -ni se spune - „ochii lor erau ți-nuți să nu-l recunoască” (Lc 24,16).

Din acestea, deducem câteva lucruri: 1) un trup glorificat nu este legat de un aspect anume, ci este liber să asume noi și noi înfățișări (Evangheliile ne spun că Isus „trecea” prin ușile închise, deci, în acel caz, corpul nu mai era supus legilor fizicii); 2) faptul de a-l recunoaște ține mai degrabă de voința Lui, nu a interlocutorilor (ei își dau seama că-i El abia la frângerea pâinii).

Îmi amintesc cum, acum câțiva ani, o doamnă în vârstă îmi arăta emoționată un articol numit „Cum arată Isus” pe care îl decupase demult dintr-o revistă. După ce l-am parcurs, mi-a apărut în minte o „imagine a lui Isus” destul de kitschoasă (blond cu ochi albaștri) ce contrasta cu imaginația mea. Articolul creiona un chip precum spunea odată un prieten pictor: „Isușel-drăguțel, cu bucle și ochișori dulci”; sau „un Domn al doamnelor”, cum afirma Vittorio Messori. Din respect pentru ea, n-am zis nimic și am continuat să o ascult.

La fel este cu Sfânta Fecioară. Mereu când a apărut era:

- cu o vestimentație mereu diferită (fiind îmbrăcată ca o țărăncă din zonă, în La Salette (Franța) a „răsturnat” toate canoanele tradiționale. Invitat să o reprezinte, artistul J. Fabisch s-a „chinuit” să-i adapteze liniamente mai acceptabile, care să fie mai aproape de tradiția iconografică; la Fatima (Portugalia) Apariția a stârnit controverse, întrucât avea fusta scurtă până la genunchi, ce nu este niciodată reprezentată întocmai. Uneori purta la brâu un cordon, alteori nu: însă oamenii o reprezintă mereu încinsă;

- arăta altfel: la Lourdes (Franța) se asemuia cu o fetiță scundă, de 13-14 ani (poetul Paul Claudel spunea că Fecioara este „mai tânără decât păcatul”); la Guada-

lupe (Mexic) avea tenul de metisă, prevestind îmbinarea dintre două rase; la Kibeho (Rwanda - Africa) a apărut aproape negricioasă. La Aparecida (Brazilia), Czestochowa (Polonia) și Loreto (Italia) suntenerate reprezentări negre ale Ei;

- Fecioara se comporta diferit: uneori a plâns, uneori vorbea normal, iar uneori a su-râs ori de-a dreptul a râs;

- statura Maicii Sfinte varia: uneori apărea (foarte) scundă (1,40 m la Lourdes ori Fatima), uneori avea o înălțime normală, iar alteori era chiar înaltă;

- strălucea în modalități diferite: la Fatima (Portugalia) copiii nu au putut să se uite niciodată la chipul Ei întrucât era orbitor de luminos, iar uneori își fereau privirea, lumina fiind prea mare; la Lourdes (Franța) era precum soarele, însă dulce la privit; tot așa, în La Salette (Franța), cei doi copii au avut impresia în primele momente că „soarele căzuse în vale”, după care Fecioara a ieșit dintr-un

glob de lumină;

- efectele asupra vizionarilor diferă de la caz la caz: la Lourdes (Franța), vizionara Bernadeta alterna stări: când răpită cu totul (în extaz total), alte ori vedea Apariția și vorbea cu cei din jur. La Fatima (Portugalia) extazele erau foarte personalizate: Lucia era absorbită total, Iacinta uneori n-a înțeles bine cuvintele Doamnei din cauza zgomotului și a vocilor mulțimii prezente, pe când Francisc nu a auzit niciodată nimic, doar a văzut (trebuiau să-i povestească mai apoi fetele ce spusese Doamna). Tot despre Fatima, amintesc un amănunt interesant: e lucru știut că în 1916, cu un an înaintea arărilor Fecioarei, copiii l-au văzut pe Îngerul Păcii Portugaliei. Chiar și neurologic, efectele aparițiilor asupra lor diferau: aparițiile Îngerului se soldau cu o moleșală totală, copiilor venindu-le greu chiar și să vorbească; în schimb „vizitele” Maicii Domnului îi lă-sau într-o stare generală de vioiciune și de bine;

- limba vorbită de Fecioară difera de la caz la caz: în La Salette (Franța), Ea a început să-și spună mesajul în franceza cultă, dar când a realizat că vizionarii nu o înțelegeau, a reluat și a spus tot ce avea de transmis în dialectul local (=pe țărănește). La Lourdes (Franța) a vorbit exclusiv în dialect. Când Sr. Lucia de

(continuare în pag. 11)

Hramul parohiei greco-catolice din Suplacu de Barcău

Cu ocazia hramului Parohiei Nașterea Maicii Domnului din comuna Suplacu de Barcău, Părintele Antoniu Chifor, vicarul cu preoții al Eparhiei de Oradea, a celebrat Sfânta Liturghie, miercuri 8 septembrie, în comunitatea din localitate, alături de Părintele paroh Alin Orșan.

În acest an s-au împlinit douăzeci de ani de la sfințirea bisericii, ocazie cu care părintele paroh, împreună cu credincioșii din parohie, au realizat lucrări de restaurare a întregii biserici. Astfel, după Sfânta Liturghie, în curtea bisericii s-a organizat o expoziție de pictură, unde au fost expuse lucrările mai multor pictori din Marghita și Suplacu de Barcău, dintre care îi amintim pe Papp Gabor, Aniko Angyal Asloviciu, Rita Bădăcean și Dana Orșan. De organizarea acestei expoziții s-a ocupat Doamna preoteasă Dana Orșan. În seara zilei, preoții din Protopopiatul Marghita au celebrat Paraclisul Maicii Domnului și Maslul de obște.

În omilia din cadrul Sfintei Liturghii, Părintele vicar, vorbind despre Sfânta Fecioară, a subliniat că: destinul Fecioarei Maria este gloria lui Dumnezeu. Maria este binecuvântată pentru că este coerentă. Există o armonie în viața ei, o unitate între dorințele, între cuvintele, faptele, deciziile și convingerile sale. Această carismă, această soliditate interioară a Sfintei Fecioare Maria, îi face pe cei care stau în preajma ei să se simtă bine, să se simtă liberi, în siguranță și în pace. Ea știe că viața este un dar primit de la Dumnezeu. E plină de recunoștință și astfel devine un apostol al libertății și al dreptății, începând de la nașterea Sa până la ridicarea Ei cu trupul și sufletul la cer.

În finalul celebrării, Părintele Antoniu a transmis salutul și binecuvântarea Preasfințitului Virgil Bercea, episcopul greco-catolic de Oradea.

Biroul de Presă

(urmare din pag. 10)

la Fatima (Portugalia) a fost întrebată cum anume i se transmiteau mesajele, a răspuns: „Când vorbea Îngerul, cuvintele Lui erau clare și ni se imprimau într-un mod de neșters în minte; în schimb, Fecioara parcă ne transmitea mental idei, pe care a trebuit mai apoi să le «transpunem» în cuvinte”. Am spune astăzi că avea loc un fel de „comunicare telepatică”, prin care -dincolo de cuvinte - erau transmise mental sensuri;

-semnele ce prevesteau venirea Ei erau diferite: la Lourdes (Franța) un freamăt de vânt; la Fatima (Portugalia) un tunet, scăderea intensității solare, până la apariția pe cer a stelelor în plină zi; la Ghiaie di Bonate (Italia) apăreau în zbor doi porumbei ce se intersectau exact deasupra locului unde Ea urma să apară.

Se impun mai multe concluzii:

- NU există o „tipologie” a Maicii Domnului: toate reprezentările sunt EA și, deopotrivă NU sunt. Bizantine sau latine, icoane ori statui, în formă de „S” (ca în arta grecească) sau nu, cu un picior dat artistic în spate cu genunchiul vizibil sub rochie ori nu, toate SUNT și NU SUNT Fecioara Maria. Ne supunem unei tradiții care ne definește (ritualic, cultural și religios), însă aceasta este profund umană. Aproximativ același lucru îl susținea Sf. Toma de Aquino despre discursurile teologice: oricum ar fi definit Dumnezeu în cuvinte omenești, se va reuși conturarea a ceva ce este mai disimilabil cu El decât apropiat și fidel;

- în general după ce Preacurata s-a arătat, anumiți artiști au fost solicitați să picteze ori să sculpteze Apariția. Chiar dacă și-au luat notițe din descrierile vizionarilor, aceștia din urmă au protestat ÎNTOTEAUNA văzând că rezultatul nu era niciodată nici pe departe asemănător cu Cea pe care le-a fost dat să o contemple. Totuși, Sfânta Fecioară a părut să arate că nu-i pasă de

deosebirea dintre adevăr/reprezentare, întrucât a săvârșit miracole și prin aceste reprezentări „neconforme”;

- în multe Sanctuare sunt venerate icoane și reprezentări inestetice, de-a dreptul ’urâte’; o sensibilitate umană siropoasă ar găsi imediat imagini mai „drăgălașe” cu care să le înlocuiască. Totuși, Cerul a ales să „acționeze” prin cele dintâi;

-întotdeauna când apare, în moduri, în aspect, în îmbrăcăminte, în gesturi, în cuvinte sau chiar în culoarea pielii, Fecioara Maria aduce un mesaj teologic precis. Din acesta, nu lipsesc implicații profund culturale și sociale: fiind Mama omenirii, Ea vine astfel încât să fie percepută ca fiind APROAPE de către toți;

- chiar dacă ne legăm sufletește de o anumită reprezentare, fie ea bi-ori tridimensională, latină sau bizantină, artistică ori nu, important este să mergem „dincolo”, la Esențial, și să nu ne oprim idolatric la o formă.

Concluzia finală este că în Ceruri, Isus nu arată cum a fost văzut pe pământ, iar Fecioara Maria nu rămâne îmbrăcată așa cum s-a arătat ori cum a fost reprezentată (alb cu brâu albastru, doar alb, sau albastru cu roșu), așa cum nu este nici europeană, nici asiatică, nici sud-americană ori africană. Toate acestea sunt modalități prin care Cerul a vrut să comunice ceva lumii într-o determinată cultură ori zonă geografică, folosind -chiar și vizual - un limbaj prin care să se facă înțeles. Ca un ulterior act de îndurare, n-ar fi exclus ca, în clipa morții noastre, Isus și Preacurata să ni se arate îmbrăcați ca-n icoana pe care am cinstit-o toată viața, dar mai apoi îi vom contempla lămurit, căci, așa cum le scria Sf. Pavel celor din Corint, „acum vedem ca în oglindă, neclar, dar atunci [vom vedea] față în față. Acum cunosc în parte, dar atunci voi cunoaște pe deplin, așa cum am fost și eu cunoscut pe deplin” (1Cor 13,12).

Sfințirea lucrărilor de reabilitare a Bisericii Greco-Catolice din Haieu

Episcopia greco-catolică de Oradea s-a bucurat în acest sfârșit de săptămână de vizita Nunțiului Apostolic în România și Republica Moldova, Miguel Maury Buendía, care a binecuvântat lucrările de reabilitare atât a Bisericii greco-catolice Nașterea Maicii Domnului din Haieu-Băile 1 Mai, cât și a catedralei Sfântul Nicolae din Oradea.

Însoțit de Preasfințitul Virgil Bercea, episcopul greco-catolic de Oradea, la sosirea sa în Oradea, vineri 3 septembrie, Înaltpreasfințitul Miguel Maury i-a vizitat și i-a salutat pe tinerii și organizatorii Festivalului Internațional de Muzică Ușoară Enjoy Music, care se desfășoară în aceste zile în stațiunea Băile Felix de lângă Oradea.

În dimineața zilei de sâmbătă, 4 septembrie, Înalt Preasfinția Sa, împreună cu Preasfințitul László Böcskei, episcopul romano-catolic de Oradea, Preasfințitul Claudiu Pop, episcopul greco-catolic de Cluj-Gherla și gazda evenimentului, Preasfințitul Virgil Bercea, au participat la slujba de sfințire a lucrărilor de renovare a Bisericii greco-catolice din Haieu, județul Bihor. La eveniment au participat și Excelența Sa George Bologan – ambasadorul României în Italia, Malta și San Marino, Excelența Sa Emil Hurezeanu – ambasadorul României în Austria, Domnul Gheorghe Carp – senator în Parlamentul României, Domnul Ilie Bolojan – președintele Consiliului Județean Bihor, Domnul Florin Birta – primarul Municipiului Oradea, Domnul Vasile Dîncu – politician și sociolog, precum și Domnul Cristian Laza – primarul Comunei Sânmartin.

La finalul celebrării liturgice, Preasfințitul Virgil i-a mulțumit, în primul rând, lui Dumnezeu pentru toate darurile oferite Eparhiei de Oradea. A mulțumit, mai apoi, Nunțiului Apostolic Miguel Maury Buendía, pentru prezența sa în mijlocul credincioșilor din Haieu și împrejurimi, Preasfințitului Claudiu Pop, episcopul

de Cluj-Gherla și, nu în ultimul rând, Preasfințitului László Böcskei, episcopul romano-catolic de Oradea și tuturor celor prezenți la această sărbătoare.

În acest context, Preasfințitul Virgil a acordat câteva distincții pentru cei care au fost mereu aproape de Episcopia greco-catolică de Oradea și a credincioșilor ei. Astfel, Domnul Emil Hurezeanu, ambasadorul României în Austria și cel al cărui glas a dat mereu speranță celor aflați în țară înainte de anul 1989, la Radio Europa Liberă, a primit din mână episcopului de Oradea o medalie din partea Preafericitului Cardinal Lucian, ca semn al prețuirii și binecuvântării noastre iar din Partea Preasfințitului Virgil Bercea, Ordinul Fericitul Valeriu Traian Frențiu. Același Ordin l-a primit și Domnul George Bologan, ambasadorul României în Italia, un fiu al Haieului, dânsul născându-se și copilărind pe aceste meleaguri. Un alt om deosebit, care a fost mereu alături de Preasfințitul Virgil și de Eparhia de Oradea, a fost Domnul Doctor Gheorghe Carp, senator în Parlamentul României, și care la rândul său a primit Ordinul Fericitul Valeriu Traian Frențiu. Primarul Comunei Sânmartin, de care aparține și localitatea Haieu, a primit și dânsul acest ordin, care a mai fost conferit și familiei Popa Mircea și Carmen.

Au fost și alte persoane care au sprijinit parohia din Haieu și lucrările de abilitare, primind la rândul lor anumite distincții au fost: Doamnelor Corina Badea și Domocoș Ana și Domnii Nicușor Bologan, Gheorghe Bologan, Tăut Andrei Constantin, Hârca Gabriel Paul, Antal Ioan, Lazăr Cristian Gheorghe.

În același timp, a fost conferită Crucea Pectorală, ca însemn al prețuirii activității spiritual-misionare, Părintelui Paroh Ștefan Mădărași.

Mulțumim lui Dumnezeu pentru toate!

Biroul de Presă

Omilia E. S. Mons. Miguel Maury Buendía, Nunțiu Apostolic în România și Republica Moldova

Mă bucur că am ocazia să celebrez astăzi împreună cu voi Sfânta Euharistie, reînnoindu-ne sufletele în biserica restaurată și binecuvântată din Haieu. Îi mulțumesc în mod deosebit Episcopului vostru, Excelența Sa Monsenior Virgil Bercea, pentru că m-a invitat să particip la Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie și pentru că mi-a oferit ocazia să vă adresez câteva cuvinte în cadrul acestei celebrări.

Salut deopotrivă pe toți: autoritățile, episcopii, preoții, clericii, seminariștii, persoanele consacrate și credincioșii care s-au adunat în număr atât de mare

pentru această ceremonie de astăzi. De asemenea, le mulțumesc membrilor corului și tuturor celor care și-au adus aportul la această celebrare. Vă aduc tuturor binecuvântarea Sfântului Părinte Papa Francisc, care a dorit să vă fie aproape astăzi prin mine.

În Evanghelia pe care tocmai am ascultat-o, Domnul reiterează intenția divină cu privire la indisolubilitatea căsătoriei, reafirmând că „omul își va lăsa tatăl și mama și se va uni cu soția lui și cei doi vor fi un singur trup”. (Mt. 19,5). Unitatea inseparabilă a

(continuare în pag. 13)

(urmare din pag. 12)

soților este o icoană și o expresie a uniunii sublime, desăvârșită prin nunta mistică a Întropării, a divinului și a umanului în persoana lui Cristos Domnul. Așa cum legătura căsătoriei sacramentale dintre cei botezați este indestructibilă, tot așa este indestructibilă și legătura carității care ne unește cu Dumnezeu. Noi suntem urmașii acestei înălțătoare căsătorii „părtași ai naturii sale dumnezeiești” (2 Pt. 1,4) și, în consecință, „acum suntem copii ai lui Dumnezeu” (1In. 3,2).

Dumnezeu, Tatăl nostru, de la care vine „tot darul bun și tot darul desăvârșit” (Ic.1,17), se complace în a-i împodobi pe fiii săi cu haruri cerești care ne fac să ne asemănăm mai mult cu bunătatea divină. De aceea, Sfântul Paul scrie în prima lectură: „în [Cristos] ați fost îmbogățiți în toate” (1 Cor.1,5). Noi, în calitate de rod ai uniunii divine dintre Dumnezeu și umanitate în persoana lui Cristos, suntem beneficiari ai generozității Tatălui nostru, moștenitori ai luminii și predestinați pentru gloria lumii viitoare.

Această biserică, restaurată și redecorată, este un semn vizibil al legăturii de iubire dintre Dumnezeu și om; așa spune, este asemenea inelului care atestă fidelitatea Mirelui. Este, de asemenea, talamusul în care se desăvârșește unirea și începe o nouă viață. Este, totodată, casa familiei, unde Tatăl contemplă rodul iubirii Sale divine iar copiii săi îl venerază pe El, cel care i-a iubit mai întâi (cf. 1In. 4,19).

Iubiți credincioși, restaurarea unei Biserici este

un act de cult, prin care „oferim maiestății divine darurile pe care ni le-a dat” (Can. Rom.). Lucrările realizate aici sunt rezultatul angajamentului dumneavoastră și al ofertelor generoase ale binefăcătorilor. Activitatea desfășurată pentru a reînnoi acest Templu este aceeași pe care fiecare dintre noi trebuie să o facă pentru a-și reînvia propriul suflet. Biserica este semnul vizibil al unirii dintre Dumnezeu și om, iar sufletul invizibil este locul vital al acestui pact. În adâncurile cele mai intime ale persoanei, Dumnezeu se revelează nu numai Creator și Judecător, ci mai ales ca Tată și Prieten.

Celebrând sărbătoarea Sfințirii Bazilicii Sfântul Ioan din Lateran, Sfântul Părinte Papa Francisc a dorit să sublinieze că „nu există inimă umană în care Cristos să nu vrea și să nu poată renaște”. (9/XI/2019). De aceea, vă invit să profitați de sărbătoarea de astăzi pentru a contempla „renașterea” acestui templu. Rugați-vă și permiteți-i lui Cristos să renască în inimile voastre, să vină din nou, într-un mod nou, cu efecte noi. Consacrați-vă pe voi înșivă, toate dorințele, toate gândurile, toate activitățile și toată afecțiunea voastră lui Cristos Domnul.

Maria, templu al Spiritului Sfânt și tabernacol al Noului Legământ, căreia îi este dedicată nașterea acestei biserici și despre care această structură fizică nu este decât o imagine, vă invită, ca mamă, să vă adunați din nou familiile în jurul acestui altar. Așa să fie.

Sfințirea lucrărilor de reabilitare din Catedrala "Sfântul Nicolae" din Oradea

În a treia zi a vizitei sale în Eparhia Greco-Catolică de Oradea, Nunțiul Apostolic în România, Înalt Preasfinția Sa Miguel Maury Buendía, a participat la slujba de sfințire a lucrărilor de reabilitare și modernizare a Catedralei Sfântul Nicolae din Oradea. Împreună cu Preasfințitul László Böcskei, episcopul romano-catolic de Oradea, și cu Preasfințitul Virgil Bercea, episcopul greco-catolic de Oradea, Înalt Preasfinția Sa a condus procesiunea de înconjurare a bisericii, sfințind și binecuvântând catedrala în cele patru colțuri, care simbolizează laturile crucii.

După intrarea în biserică, cei trei ierarhi, împreună cu soborul de preoți, s-au îndreptat spre Sfântul Altar pe versurile pricesnelor cântate de cunoscuta solistă Paula Seling, care au creat o atmosferă de liniște și rugăciune. După sfințirea altarului principal și a celor două altare laterale închinat Fericitilor Episcopi martiri greco-catolici și Fericitului Episcop Martir Valeriu Traian Frențiu, a început Sfânta Liturghie, prezidată de Nunțiul Apostolic, Miguel Maury Buendía.

La sfârșitul Sfintei Liturghii, Preasfințitul Virgil i-a mulțumit în primul rând lui Dumnezeu pentru toate lucrările care s-au făcut în această catedrală. Într-un mod cu totul special, Preasfințitul a mulțumit unuia dintre principalii donatori, Domnul Stelian Borota.

Continuând să mulțumească celor care s-au implicat în reabilitarea catedralei și au ajutat constant Eparhia greco-catolică de Oradea, Preasfințitul Virgil i-a enumerat pe Domnul Victor Opaschi de la Secretariatul de Stat pentru culte, Domnul Ilie Bolojan, fost primar al municipiului Oradea și actualul președinte al Consiliului Județean Bihor, Domnul Florin Bir-

ta, actual primar al orașului, Domnul Dumitru Țiplea, prefectul Județului Bihor.

O mulțumire specială s-a îndreptat către Excelența Sa Miguel Maury Buendía, nunțiul apostolic în România și Republica Moldova, care de fiecare dată tratează cu foarte multă atenție și delicatețe paternă. Ca semn de recunoștință i-a oferit o icoană a Maicii Domnului și un engolpion, pe care îl poartă doar episcopii. Totodată, nunțiul apostolic a primit și Ordinul Fericitul Valeriu Traian

Frențiu, în amintirea episcopilor martiri morți în timpul regimului comunist. Secretarul nunțiului apostolic, Mons. Mario Codamo, a primit, de asemenea, **Crucea Pectorală**, ca semn de mulțumire pentru tot ceea ce a făcut pentru Eparhia de Oradea.

Alte mulțumiri s-au îndreptat către Domnul Secretar de Stat, Victor Opaschi, Părintelui Ovidiu Duma, parohul catedralei, Domnului Florin Birta, primarul Municipiului Oradea, Doamnei Rodica Indig, consilier cultural al Episcopiei Greco-Catolice de Oradea, Domnului Gligor Vlaș, Domnului Mihai Carțiș, Domnului Cornel Sferle și Domnului Eugen Ivuț, secretarul personal al Preasfințitului Virgil, care s-au implicat foarte mult în toate aceste lucrări și care au primit și ei, ca recunoștință, **Ordinul Fericitului Valeriu Traian Frențiu**.

O diplomă de mulțumire au primit și Domnul Mircea Dan, cel care a pictat cele două altare laterale, Doamna Talida Cociuba, restauratorul Episcopiei greco-catolice de Oradea, Domnul Marius Tripon și Domnului Elian Trandafir.

La eveniment au fost prezenți și Domnul Emil Hurezeanu, și Domnul George Bologan, ambasadorii României în Austria, respectiv Italia.

Mare ești Doamne și minunate sunt lucrurile Tale și nici un lucru nu este de ajuns spre lauda minunilor Tale!, sunt cuvintele prin care Preasfințitul Virgil a încheiat această minunată celebrare.

Omilia E. S. Mons. Miguel Maury Buendía, Nunțiu Apostolic în România și Republica Moldova

Mă bucur să celebrez din nou împreună cu dumneavoastră, în această frumoasă catedrală, Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie, cu ocazia binecuvântării lucrărilor de restaurare și consacrare a mesei altarului. Mulțumesc în primul rând Episcopului vostru, Excelența Sa Mons. Virgil Bercea, pentru plăcuta invitație. Salut autoritățile, pe preoții și diaconii care îndeplinesc ministerul sacerdotal, precum și pe seminariști, pe persoanele consacrate și pe credincioșii veniți în număr atât de mare să participe la acest ritual. De asemenea, le mulțumesc membrilor corului, și tuturor celor care au pregătit celebrarea. Tuturor vă aduc binecuvântarea și apropierea Sfântului Părinte Papa Francisc, care prezidează în caritate toate Bisericele (cf. Ignățiu de Antiohia, Epistola către Romani).

Liturghia de astăzi prezintă două lecturi adresate în mod special clerului. În prima Scrisoare către Corinteni, Sfântul Pavel apără dreptul apostolului de a trăi din slujirea sa. El îi întreabă pe credincioșii din Corint: „Dacă noi am semănat în voi cele spirituale, este oare mare lucru ca noi să secerăm bunurile voastre materiale? Dacă alții au obținut acest drept asupra voastră, oare nu [avem] noi mai mult?” (1 Cor. 9,11-12). Cu toate acestea, Apostolul neamurilor a decis să nu se folosească de acest drept, „ca să nu punem vreo piedică evangheliei lui Cristos” (1 Cor 9,13).

Dincolo de chestiunea corectei întrețineri, Pavel ne invită la o cugetare mai profundă, aceea de a nu considera ceea ce ni se cuvine nouă, ci ceea ce este benefic pentru ceilalți, pentru că, în timp ce Dreptul servește, evident, pentru a se proteja pe sine însuși, iubirea servește la a-l proteja pe celălalt.

Textul Evangheliei Sfântului Matei ne arată cum această atitudine trebuie să fie stabilită de către superiori. Regele iartă datoria servitorului său, dându-i libertatea de a proceda la fel cu proprii săi datornici. Atitudinea milostivă a regelui îi oferă slujitorului, care

nu mai este intimidat de amenințarea pedepsei, posibilitatea de a face același lucru cu semenii săi. Faptul că servitorul este pedepsit pentru că a acționat cu severitate arată că el este responsabil pentru propriul comportament, având libertatea interioară de a decide între generozitate și cruzime. Acest spațiu de libertate este rezultatul milei regelui; corectitudinea sau lipsa acesteia în răspunsul servitorului este secundară.

La fel ca regele din parabolă, Cristos Domnul, prin iertarea datoriei păcatului pe Cruce, ne oferă libertatea de a alege să trăim în conformitate cu Legea harului sau cu Legea morții. La fel ca slujitorul exonerat, cei care au primit ministerul de a conduce Biserica, sub conducerea Stăpânului, sunt însărcinați să aibă grijă de ceilalți servitori. Cu toții am fost iertați de Dumnezeu, datoria noastră este iertată, libertatea noastră este restaurată. Acum trebuie să ne hotărâm dacă vom administra în stilul regelui care ne conduce, fără să ținem cont de ceea ce ni se cuvine.

În omilia sa din doisprezece noiembrie două mii optsprezece de la Casa Sfânta Marta, Papa Francisc a îndemnat la urmarea acestui comportament. Adresându-se în mod special prelaților (dar cu aplicație pentru toți), Papa a spus că episcopul trebuie să fie „Ospitalier – să dea ospitalitate – iubitor de bine, înțelept, drept, sfânt, stăpân pe sine, credincios cuvântului vrednic de credință care i-a fost învățat [...] Un Episcop contează în fața lui Dumnezeu nu dacă este simpatic, dacă predică bine, ci dacă este smerit, dacă este blând, dacă este slujitor”.

Într-adevăr, cei care ocupă poziții de mai mare responsabilitate au o obligație specială de a se arăta sensibili la dorințele și neliniștile celor încredințați grijii lor pastorale.

Catedrala ale cărei lucrări de restaurare le binecuvântăm astăzi este Biserica-mamă a Eparhiei. Urez din inimă ca frumusețea acestui sanctuar să reflecte

sfînțenia interioară a celor care îl frecventează. Lucrați, așadar, la construirea unei Biserici tot mai întemeiate pe dinamismul acelei iubiri care îndeamnă la preocuparea pentru binele celorlalți.

Să o rugăm deci, pe mama noastră, Sfânta Fecioară Maria, să ne ajute să urmăm planurile pe care Dumnezeu le are cu fiecare dintre noi, în spirit de iubire și de slujire față de cei pe care-i întâlnim pe drumul vieții noastre. Amin.

Veche de 134 de ani, Biserica cu Soare, salvată de la distrugere

Momente de bucurie pentru credincioșii Bisericii cu Soare din Vintere, dar și pentru localnici. Sărbătoarea Adormirii Maicii Domnului a fost, în acest an, una care va rămâne în memoria locuitorilor din Vintere și a celor din împrejurimi. De Sfânta Maria Mare, PSS Virgil Bercea s-a aflat în mijlocul comunității din Vintere pentru a binecuvânta lucrările de reabilitare a Bisericii cu Soare din localitate.

La rândul său specifică și la Sfânta Liturghie Arhierescă au participat, alături de episcop, parohul Florin Julia și un sobor de preoți din Eparhia de Oradea.

Biserica a fost neîncăpătoare duminică, 15 august 2021, pentru mulțimea de credincioși dornici să ia parte la această zi de triplă sărbătoare – sfințirea lucrărilor de reabilitare a Bisericii, Adormirea Maicii Domnului și prezența ierarhului în mijlocul comunității din Vintere.

Episcopul le-a vorbit celor prezenți despre însemnătatea acestei sărbători, atât de iubită de credincioși. De asemenea, PSS Bercea a mulțumit preotului paroh Florin Julia pentru efortul depus, pentru perseverența de a salva de la prăbușire această monumentală biserică, reprezentativă pentru Eparhia de Oradea, situată în localitatea Vintere care l-a dat pe episcopul de vrednică memorie – Iuliu Hirțea. La rândul său, preotul paroh Florin Julia a mulțumit lui Dumnezeu pentru harurile primite de către comunitatea vintereană, Preasfințitului Virgil Bercea pentru sprijinul acordat, precum și tuturor binefăcătorilor care, pe parcursul reabilitării bisericii, au făcut posibil acest demers.

La finalul sfintelor slujbe, PSS Virgil Bercea a acordat diploma Valeriu Traian Frențiu mai multor persoane: preotului dr. Florin Julia, secretarului de stat de la Secretariatul de Stat pentru Culte, Victor Opaschi,

consilierului din cadrul Secretariatului de Stat pentru Culte, Stelian Gomboș, ministrului Radu Sârbu, senatorului Ioan Mang, primarului Sandu Săsăran, ing. Costea Gelu, expertului Alexandru I. Damian, ing. Ovidiu Prodan, ing. Matei Ioan, arhitectului Francisc Drienovsky, dar și binefăcătorilor Nagy Alexandru, Vlaș Gligor și Mihai Cartiș.

Biserica din Vintere a fost construită între anii 1881-1887 și poartă de ieri numele de „Biserica cu Soare”. Biserica, care are acum 134 de ani, a renăscut din propria cenușă fiind, o perioadă, în pericol de prăbușire.

„Încă înainte de anul 2011 au apărut o serie de fisuri la absida altarului care au pus în pericol întreaga structură de rezistență a clădirii. În anul 2012, la preluarea bisericii, aceasta era deja cu probleme structurale grave. La sfârșitul anului 2018 au apărut semne clare că există pericolul prăbușirii, motiv pentru care nu s-au mai putut celebra sfintele slujbe în lăcașul de cult. În anul 2019, au început lucrările de reparații, susținute de Guvernul României. Timp de peste un an, Biserica a fost decopertată, supusă intemperiilor. Astfel, au fost efectuate mai multe lucrări (ridicarea acoperișului vechi, decopertarea tavanului, turnarea unei centuri din beton la nivelul tavanului pentru stabilizare, turnarea unei centuri din beton la nivelul solului, refacerea acoperișului, refacerea tavanului, refacerea picturii tavanului, zugrăvirea exterioară, amenajarea unui mic muzeu bisericesc, amenajarea unei mici capele mortuare și a unei rampe de acces pentru persoanele cu dizabilități). Ceea ce este interesant este că pictura de pepereți s-a păstrat, deși a plouat timp de un an și jumătate. A trebuit doar pe alocuri să fie reîmprospătată”, a spus preotul Florin Julia.

Astfel, Biserica nu doar a renăscut, ci a primit și o nouă înfățișare și o dimensiune unică. După mai multe analize, Institutul de Astronomie al Academiei Române a decis, ca pe turnul Bisericii, fără a modifica arhitectura, să fie montată o sferă luminoasă care semnifică Soarele, iar pe geamul inferior, cele două echinocții și solstiții. Soarele este asociat cu Isus Cristos, a mai spus preotul Julia, care a fost numit „lumina lumii și a vieții”.

Festivități militare la Vintere cu ocazia reamenajării unui punct muzeistic militar în aer liber

Parohia Română Unită cu Roma, Greco-Catolică, Vintere a reamenajat pe dealul din Vintere, veche tranșee din cel de-al doilea război mondial, într-un punct muzeistic militar în aer liber, în colaborare cu Ministerul Apărării Naționale, Muzeul Țării Crișurilor, Muzeul Militar Național Regele Ferdinand I- Filiala Oradea, Inspectoratul de Jandarmi Județean Bihor și Primăria Holod.

Pe dealul din Vintere, cu ocazia ofensivei armatei române care a eliberat această parte a țării, au fost dispuse piese de artilerie, datorită poziției strategice deosebite. Aceste tranșee s-au colmatat de-a lungul timpului, dar datorită strădaniei preotului paroh doctor Florin Jula, pe parcursul ultimelor luni acestea au fost reabilite.

A fost necesară o muncă laborioasă, o cercetare amănunțită din punct de vedere arheologic împreună cu arheologii Muzeului Țării Crișurilor care au și făcut demersuri pentru obținerea autorizării de la Ministerul Culturii. În situl arheologic au fost identificate câteva obiecte și anume plitele pe care militarii își pregăteau hrana, un capac de marmită și tavă, fapt ce indică faptul că soldații români au fost cantonați mai mult timp la fața locului.

Demersurile au început prin corespondența cu Ministerul Apărării Naționale- Departamentul pentru relația cu Parlamentul și calitatea vieții personalului prin dl. secretar de stat Marius Bălu. Acesta a încurajat parohia Vintere în demersul său și a oferit consultanță prin Muzeul Militar Național Regele Ferdinand I și prin Oficiul Național al Cultului Eroilor.

După ce tranșeele au fost decolmate cu ajutorul arheologilor, parohia a beneficiat de sprijinul nemijlocit al domnului director al Filialei Oradea a Mircea Dulca Muzeul Militar Național Regele Ferdinand I, al Inspectoratului de Jandarmi Județean Bihor, prin dl. colonel Ioan Bogdan, comandantul unității. Viziunea și modul de organizare a punctului muzeistic au fost concepute de către dl. Aurel Chiriac- directorul Muzeului Țării Crișurilor.

Prin ordinul Ministrului Apărării Naționale, dl. Nicolae – Ionel Ciucă, au fost atribuite parohiei Vintere două tunuri care să ambienteze locația. Acestea au fost aduse de la o unitate militară din Sibiu.

Duminică 15 august, cu ocazia Sărbătorii Adormirii Maicii Domnului, a avut loc la Vintere un ceremonial religios - militar organizat împreună cu Garnizoana Oradea.

Un sobor de preoți din care au făcut parte preotul paroh Florin Jula, pr. Eduard Fischer, Boța Marius, Terec Iulian, Erdeli Ioan au săvârșit un *Te-Deum* în memoria soldaților români care și-au dat viața pentru eliberarea pământului strămoșesc.

La manifestare au participat parlamentari, reprezentanți ai Ministerului Apărării Naționale, ai Secretariatului de Stat pentru Culte, ai Jandarmeriei Române și a tuturor instituțiilor care au contribuit la realizarea acestui obiectiv.

În cadrul manifestării s-a intonat Imnul de Stat al României, s-a dat onorul persoanelor oficiale, iar apoi au luat cuvântul:

- Dl. colonel Marian-Ambrozie Doboș, care a transmis un mesaj din partea domnului secretar de stat Marius Bălu;

- Doamna Florica Cherecheș, secretar de Stat;

- Domnul Aurel Chiriac- directorul Muzeului Țării Crișurilor;

- Domnul Sandu Săsăran - primarul comunei Holod;

- preotul paroh Florin Jula

A urmat oferirea de către preotul Jula Florin a celei mai înalte distincții a Episcopiei Române Unite cu Roma, Greco-Catolică de Oradea, **Diploma Valeriu Traian Frențiu**, celor care au avut un rol determinant în realizarea proiectului, astfel:

Domnului Marius Bălu – secretar de stat în cadrul Ministerului Apărării Naționale

Doamnei Florica Cherecheș- secretar de stat

Domnului Aurel Chiriac- directorul Muzeului Țării Crișurilor

Domnului Mircea Dulca directorul filialei Oradea a Muzeului Militar Național Regele Ferdinand I

Domnului colonel Ion Bogdan-comandantul Inspectoratului de jandarmi Județean Bihor

Domnului locotenent -colonel Simion Vasile Gabriel- comandantul Garnizoanei Oradea

La finalul manifestării a urmat un scurt moment artistic și defilarea detașamentului de onoare.

Pr. Florin JULA

Întâlnirea copiilor din Protopopiatul Șimleu Silvaniei

Cu ocazia începerii anului școlar 2021-2022, Protopopiatul Greco-Catolic Șimleu Silvaniei, în colaborare cu Asociația *Enjoy Music* Oradea, a organizat sâmbătă, 4 septembrie a.c., la Făgetu, o întâlnire a copiilor de vârstă școlară cu scopul pregătirii spirituale, psihologice și motivaționale pentru traseul școlar care îi așteaptă.

Programul a început la ora 10.00 cu primirea participanților, iar de la ora 11.00 a avut loc celebrarea Sfintei Liturghii la care au participat preoții din parohii care au însoțit copiii, răspunsurile fiind date de aceștia din urmă. A fost organizat și program pentru spovadă.

Prânzul a fost oferit tuturor participanților, după care copiii au făcut o drumeție, în continuarea căreia a fost organizat un program de jocuri în aer liber. Întâlnirea s-a încheiat cu momente de cântece și bucurie.

În predica Sfintei Liturghii părintele protopop, Nicolae Bodea, le-a vorbit celor mici despre modele, despre trăsăturile pozitive de caracter pe care sunt chemați să le dezvolte la școală, despre alegerea între bine și rău pentru care trebuie să fim mereu pregătiți, despre ascultarea de cei mari și de părinți, în special. Nu în ultimul rând a subliniat importanța grupului de prieteni, precum și a apropierii de biserică și a respectării valorilor morale.

În mijlocul tinerilor a fost prezent și principalul voluntar care a realizat lucrările de reabilitare a micului centru pentru activități pastorale de la Făgetu, domnul Ercole Raimondo de la Oradea, care le-a adresat un mesaj emoționant, îndemnându-i să experimenteze valoarea dăruirii pentru ceilalți prin voluntariat.

Un grup de tineri participanți la cursurile de vară organizate la Oradea au comunicat o serie de propuneri

și sugestii care au fost abordate la acele cursuri pentru a spori participarea și implicarea copiilor și tinerilor în activitățile bisericii. Propunerea cea mai relevantă este de a organiza de câteva ori pe an astfel de întâlniri prin parohii în cadrul cărora copiii să participe și să dea răspunsurile în parohia organizatoare la liturghia de duminică după care să urmeze program distractiv și recreativ. Ar fi o bună ocazie, spun tinerii, ca toți copiii să știe cântă cântecele de la liturghia tinerilor, să se cunoască între ei, să deruleze proiecte comune, etc. Prima întâlnire de acest fel va fi găzduită de Parohia Sfânta Treime din Șimleu Silvaniei în data de 10 octombrie, la care așteptăm cât mai mulți copii și tineri.

Pastorația actuală a tinerilor necesită o aplecare specială asupra lor, care include și astfel de întâlniri. Contextul în care azi trăim este unul desacralizant și desacralizat. Mijloacele electronice creează dependență copiilor încă de mici, iar ritualurile bisericești devin plictisitoare și greoaie pentru cei mici. Astfel că apare nevoia unor activități atractive, a cântecelor religioase specifice vârstei, însoțite de instrumente muzicale tocmai pentru a deveni mai accesibile și mai interesante pentru copii. Este important să ne ocupăm de cei mici deoarece ei sunt viitorul societății și al Bisericii.

Se cuvin alese mulțumiri familiilor copiilor care s-au implicat oferind ajutor la organizarea acestui eveniment, precum și Asociației *Enjoy Music* din Oradea, cu al cărei sprijin a fost posibilă întâlnirea. Bunul Dumnezeu să răsplătească însutit tuturor celor care au ajutat la organizarea acestui frumos eveniment!

Florica BODEA

Parohia din Căuaș a fost vizitată de părintele vicar cu preoții

Duminică, 29 august, în Sărbătoarea Tăierii Capului Sfântului Ioan Botezătorul, Părintele Antoniu Chifor, vicar eparhial cu preoții, s-a aflat în Parohia Greco-Catolică cu hramul Intrarea în biserică a Maicii Domnului din Căuaș, Protopopiatul Tășnad, județul Satu Mare. La Sfânta Liturghie, împreună cu părintele vicar a concelebrat Părintele paroh Suguian Dorel și au fost prezenți credincioșii parohiei precum și alți invitați.

În cuvântul de învățătură, părintele Antoniu a vorbit despre importanța credinței în viața fiecăruia: Totul este cu puțință celui ce crede! Putem avea credință că Dumnezeu vrea ca noi să facem anumite lucruri și totuși, în același timp, să fim morți de frică. Curajul nu este absența fricii. Curajul înseamnă a avea puterea de a merge înainte și a face ceea ce avem de făcut, în ciuda fricii noastre. Trebuie să începem cu credința pe care o posedăm deja, care poate fi slabă, dar trebuie început de acolo.

În pericopa de astăzi avem un exemplu minunat. Cel care-l aduce pe copil înaintea Mântuitorului pentru a fi vindecat, are speranța că, copilul va fi vindecat, dar în același timp este încercat de sentimente de îndoială. Și noi am experimentat adesea aceste sentimente. „Doamne am credință, însă am și îndoieli”. Acest om era plin de credință și de îndoieli. Dacă ați avea credință

măcar cât un bob de muștar, ați muta munții din loc. Atenție să nu citim și mai ales să nu trăim acest verset invers. Dacă aș avea credință cât un munte, aș putea muta un bob de muștar; ca și când ar trebui o credință mare pentru a împlini cele mai mărunte lucruri.

La sfârșitul Liturghiei, părintele vicar a transmis salutul și binecuvântarea Preasfinției Sale Virgil Bercea, episcopul greco-catolic de Oradea.

Biroul de Presă

Parohia din Silvaș a fost vizitată de părintele vicar cu preoții

În Duminica de dinaintea Înălțării Sfintei Cruci, 12 septembrie, Părintele Antoniu Chifor, vicarul cu preoții al Eparhiei de Oradea, a celebrat Sfânta Liturghie, alături de Părintele paroh Marcel Sas, în Parohia greco-catolică Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril din localitatea Silvaș, Protopopiatul Tășnad, județul Satu Mare.

Preasfințitul Virgil Bercea, episcopul greco-catolic de Oradea, a transmis un mesaj de încurajare pentru mica, dar inimoasă comunitate din Silvaș, împreună cu binecuvântarea sa arhierească.

În omilia pe care a ținut-o, părintele vicar a vorbit despre dragostea imensă a lui Dumnezeu, care se vede prin cruce: Dumnezeu a iubit atât de mult lumea, încât și-a dat singurul fiu, pentru ca oricine crede în el să nu moară, ci să aibă viața veșnică. Să nu ne temem să vorbim despre Cruce. Să nu ne rușinăm de Cruce. De la înălțimea Crucii, Isus vorbește oamenilor care suferă, celor care nu mai știu ce înseamnă cuvântul „dragoste”, celor care nu mai au speranță.

Dumnezeu este iubit, adorat și slujit, pentru că Dumnezeu este Iubire. Sfântul Ioan al Crucii scria: „Puneți iubirea acolo unde nu există și o veți găsi”. Și acest lucru este adevărat, pentru că așa face Dumnezeu

tot timpul și a făcut-o inclusiv pe cruce.

Să trăim sacramentul iubirii care este Euharistia, întrucât ne dăruiește darul iubirii lui Dumnezeu făcut trup. Euharistia ne face să participăm la focul care arde în Inima lui Isus, ne modelează astfel încât să putem iubi cu aceeași Iubire cu care suntem iubiți.

Biroul de Presă

Rechizite pentru copii

Începerea școlii, în acest an, coincide cu o serie de surprize pentru beneficiarii Asociației Caritas Eparhial. Momentul este potrivit pentru a oferi entuziasm și bucurie copiilor pe care îi avem în grijă, cu atât mai mult cu cât emoțiile unui nou început par greu de controlat.

Prin generozitatea și solidaritatea unui sponsor am reușit achiziționarea de rechizite și ghiozdane pentru copiii de la Centrul *After School* din localitatea Ioaniș, unde **47 de copii** merg zilnic pentru a-și aprofunda cunoștințele acumulate la școală, pentru a servi masa de prânz și pentru a se relaxa prin activități ludice care să îi ajute să își însușească informațiile dobândite.

Astfel, duminică, 12.09.2021, la Centrul „Sfântul Martin” din localitatea Ioaniș a avut loc deschiderea noului an școlar, eveniment marcat prin prezența copiilor, bunicilor, părinților, personalului de la centru, a președintelui Asociației Caritas Eparhial, pr. Olimpiu Todorean, a preotului greco-catolic, părintele Valentin Ilea și a pastorului comunității pentecostale, Marchiș Bujor. Cuvintele rostite de către cei prezenți, precum și rugăciunea, au încurajat copiii și au îndemnat părinții să continue eforturile pentru ca cei mici să crească frumos, să nu renunțe la acest drept pe care îl au, anume acela de a crește prin educație pentru ca, la rândul lor, să poată fi sprijin pentru cei deznădăjduiți din apropierea lor.

Copiii au descoperit, apoi, în sălile de clasă, surprizele care îi așteptau, pe fiecare bancă: câte un **ghiozdan plin cu rechizite**, câte un suc și câte un desert care să le îndulcească și mai mult ziua.

Părinții prezenți au mărturisit că „bine ar fi amu să fie tot așa, să nu se mai închidă nici școlile, să fie bine pentru prunci, să vină să învețe!”. Așteptarea lor de la acest an școlar este aceea ca cei mici „să învețe tot mai bine, să aibă grijă de ei, să nu pățască nimic, că aici totdeauna o fost bine, n-or fost probleme, pentru că or avut mereu grijă de ei cei care se ocupă de centru”.

Același gest de mărinimie al sponsorului a făcut ca, în cursul zilei de sâmbătă, 11.09.2021, să trecem pragul familiilor din baza de date a asociației, încărcăți cu rechizite și ghiozdane – atât de necesare în această perioadă, pentru alți **17 copii**. Bucuria a fost mare, mulțumirile ne-au confirmat satisfacția lucrului bine înfăptuit și ne-au oferit energia de a continua. Părinții au privit cu recunoștință mâinile voluntarului nostru care le oferea ajutorul pentru copiii lor.

Mulțumim și noi celor care au făcut posibil ca, în aceste zile, să putem oferi un sprijin atât de necesar celor care nu pot asigura pe deplin nevoile celor mici - care acum învață să pășească în viață și pentru care aceste eforturi ale celor mari sunt esențiale pentru o dezvoltare reușită!

Teodora BODA

